

“Régiók, ha összefognak”

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) által meghirdetett Jedlik Ányos Program “Élhető és fenntartható környezet” alprogramjában, 2007. november 30-án kutatás-fejlesztési támogatást nyert el egy négytagú konzorcium, amelynek három dunántúli résztvevője is van. A támogatási összeg 431 millió, saját rész 124 millió forint. A támogatási szerződés megkötése a Kutatás fejlesztési Pályázati és Kutatás hasznosítás irodával (KPI) még ebben az évben megtörténik. A részletekről kérdeztük a pályázókat.

– *Mi a fejlesztés pontos célja, időtartama?*

Német Béla (Pécsi Tudományegyetem Környezetfizika Tanszék vezetője, a DDKKK Innovációs Zrt. Környezetipari Osztályának igazgatója): Pályázatunk címe megadja a célt: “Mezőgazdasági növényi melléktermékeket, természetett energianövényeket tüzelő kazánt alkalmazó szemesterményszárító és szárítás-technológia kifejlesztése”. A 2008. év tervezési időszaka után a kísérleti példány 2009-ben elkészül és kipróbálásra fog kerülni.

– *Kik a résztvevői a pályázatnak?*

Sánta Imre (DDKKK Innovációs Zrt. vezérigazgatója): A fejlesztésben résztvevő partnerek közül kettő Baranya megyei (a TeGaVill Kft. Komlóról és a Pécsi Tudományegyetem), az Uniferró Kazán és Gépgyártó Kft. zalaszentgróti, az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézete pedig gödöllői. Ezt úgy is felfoghatjuk, hogy ekkora feladatra kicsi egy-egy régió, más szóval ebben a projektben megvalósult a régiók összefogása. A DDKKK ennek összehozásában játszott gerjesztő szerepet.

– *Mik a pályázat előzményei?*

Német Béla: A mostani együttműködés előzménye egy kazánfejlesztési pályázat, amelyre a támogatást az Uniferró Kft. 2006 végén nyerte el a DDKKK szervezésében és szakmai részvételével. Most már kipróbálás alatt áll a cégnél az a 600 kW-os, erdészeti és mezőgazdasági növényi anyagokból elkészített aprítékok keverékét tüzelő kazán. Ennek

a berendezésnek a “tüzelőanyag” miatt is elsődleges felhasználási területe a mezőgazdaság.

Lukács György (fejlesztési igazgató): Céünknel, az **Uniferró Kft.-nél** már több, mint egy évtizedes tapasztalat gyűlt össze a különböző faapríték tüzelő forróvizes és gőzfejlesztő kazánok terén. Ezeket hasznosítottuk a GVOP-támogatású munka során. A fejlesztés jelenlegi stádiumában már próbatüzeléseket folytatunk. Most ismerjük meg a teljes, automatizált rendszer működését a gyakorlatban. Ez a berendezés a 600 kW-os teljesítményszinten napi 4 tonna faapríték és gabona-szalma keveréket igényel. A keverék “tüzelőanyag” kialakítását, bevizsgálását a PTE Általános és Fizikai Kémiai Tanszékének laboratóriumaiban végzik. Mindennek a tanulságait igyekszünk kamatoztatni a most támogatást elnyerő fejlesztés során. A JAP-pályázatban a tüzelő berendezés már 2 MW teljesítmény szintet kíván meg.

– *Hogyan jött létre a címben megfogalmazott fejlesztéshez szükséges csoport?*

Német Béla: A DDKKK-nál 2007-ben az Uniferróval együtt meghatároztuk a fejlesztés alatt álló tüzelő berendezés minél szélesebb körű mezőgazdasági kisüzemi alkalmazási lehetőségeit (fűtőrendszer terményszárítónál, termofil fermentációval dolgozó biogázüzemben, bioetanol üzemben, melegháznál). Ezek közül a terményszárító rendszer fejlesztését végző csapat kialakításába fogtunk a nyár végén, mivel ez az a terület, amely országosan jelentős hőigényű és jelenleg földgázzal, sőt PB-gázzal végzik a szárítást. Ezért kerestük fel a DDKKK Zrt. nevén a komlói TeGaVill Kft.-t, amely tevékeny-

ségi köre magába foglalja a tisztító-, szárító-, tároló-, vetőmag-, keverő-, malom- és uszályrakodó technológiákat a tervezéstől a kivitelezésig. Ők évek óta munkakapcsolatban vannak az FVM gödöllői Mezőgazdasági Gépesítési Intézetével.

Herdovics Mihály (FVM MGI, Állattartás és Takarmányfeldolgozás Gépesítése Főosztály munkatársa): Mint ismert a hazai szárítógéppark korszerűsítésre szorul ugyanakor a fosszilis energiahordozók ára folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A mezőgadasági terményszárításnál túlnyomóan használt földgáz ára várhatóan az elkövetkező időszakban, az energiahordozók átlag árához képest jelentősebben drágul. Régóta érelődő fejlesztési feladat a fentiek okán is elsősorbanterményszárító knál alkalmazható – az adott termelő üzemben termesztett növények melléktermékének felhasználásával működő – “bio” tüzelő rendszer kialakítása. Ennek a műszaki - technológiai kialakítása a szárítórendszer komplex fejlesztésével együtt valósulhat meg. A szárító tüzelő rendszer szükségszerűen az automatizálhatóság érde-

kében vegyes tüzelő rendszerű kell, hogy legyen. Ennek a lokális energiafelhasználásnak a révén az energiaköltségek kedvezőbbek lesznek, a környezet terhelésnél pedig bizonyos mértékű csökkenés várható.

– *Milyen szerepet tölt be a PTE Természettudományi Kara ebben a pályázatban?*

Jakab Gábor (dékánhelyettes, PTE TTK Biológiai Intézet) Egyetemünk szerepe a növényi tüzelőanyag keverék fejlesztése, a szilárd égéstermékek vizsgálata, a mag és a növényi szárász száradását elősegítő szántóföldi beavatkozások vizsgálata, fejlesztése. A kialakított új ismeretek “eladását” újabb partneri kapcsolatok megszervezését a DDKKK Innovációs Zrt.-vel végezzük.

– *Mi az újszerű a terményszárító terén?*

Áman Mihály (igazgató, **TeGaVill Kft.**) A teljes rendszerben a mi részünk az Uniferróval együtt egy újszerű forróvizes, gázos hőcserélő, ún. “hibrid” hőszolgáltató rendszer kifejlesztése (csatlakozási lehetőséggel meglevő szárítókhoz is), továbbá korszerű, széles körben alkalmazható szemestermény szárító biotüzelésre való továbbfejlesztése.

– *Milyen rövid összefoglalót tehetünk a beszélgetésünk végére?*

Német Béla: Beszéljünk a pénzről is! Ma már a földgáz fajlagos energia költsége 2,7-2,8 Ft/MJ közötti, a propán-bután gáznál pedig 4,0 Ft/MJ fölött van ez az érték. Ezzel szemben az egyes növényi komponensek begyűjtésének, megtermelésének, szállításának, aprításának, tárolásának (szükség esetén szárításának), ezzel a rendszerre a fajlagos energia költségek teljes összege 0,8-1,0 Ft/MJ körül jöhet ki. Egy azonos teljesítményű földgáz-égő ára 3-4 millió forint, ezen kazán várható költsége pedig 35 millió lehet. 10 000 tonna kukorica szárítási költsége azonban a PB-vel 70 millió, földgázzal 55 millió, míg saját növényi tüzelőanyaggal 17-18 millió forint lesz évente. A fejlesztendő kazán (ha majd mobil változata is kialakításra kerül) a szárítókon kívül melegházaknál, lakótelepek fűtésénél, továbbá integrált energetikai rendszerekben (Stirling-motor, ORC-erőmű) is alkalmazható lehet majd hőforrásként.

Egy közepesnek számító terményszárító adatai:

Fűtőteljesítmény – 2 MW
Növényi tüzelő anyag igény ~ 0,6 t/óra;
~ 15 tonna/24 óra
Forró levegő teljesítmény –120 000 m³ /óra
Szárító teljesítmény 10 % nedvességtartalom elvonásakor – 10-12 t/óra
Szárítható termény mennyiség 800 óra alatt – 8 000 - 9 000 tonna

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a “Munkát mielőbb! 2007-2009” munkaerő-piaci program keretében munkahelyteremtő beruházások támogatására

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 18. §-a, továbbá a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból (a továbbiakban: MPA) foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM-rendelet 18. és 18/A, valamint 26. §-ai alapján a

Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ pályázatot hirdet munkahelyteremtő beruházások támogatására.

A pályázat célja:

Jelentős nagyságrendű csoportos létszámleépítések nyomán elbocsátott személyek tartós munkanélkülivé válásának megelőzése érdekében, új munkahelyek létrehozását eredményező beruházások támogatása.

A pályázat alanya:

Pályázatot nyújthat be bármely munkáltató, aki a jogszabályi feltételeknek megfelel, és ezek alapján vállalja a munkaerő-piaci program célcsoportjába tartozó álláskereső tartós foglalkoztatását.

A támogatás formája, mértéke:

- vissza nem térítendő támogatás maximum 1 millió forint/ munkahely.

A pályázat benyújtásának határideje: 2008. január 1. - 2009. június 30.

A pályázatot a részletes pályázati egységcsomagban foglaltak szerint kell összeállítani, amely térítésmentesen vehető át a Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ kirendeltségein - ahol a pályázattal kapcsolatban további információ kérhető -, illetve kinyomtatható a www.ddrmk.hu honlapról.

